

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 33a regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt uchwały:

- w sprawie ustanowienia roku 2021 Rokiem Aleksandra Ładosia.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem uchwały upoważniamy panią poseł Joannę Lichocką.

(-) Waldemar Andzel; (-) Ryszard Bartosik; (-) Barbara Bartuś; (-) Joanna Borowiak; (-) Lidia Burzyńska; (-) Kazimierz Choma; (-) Zbigniew Dolata; (-) Przemysław Drabek; (-) Jan Duda; (-) Michał Dworczyk; (-) Barbara Dziuk; (-) Jarosław Gonciarz; (-) Marcin Horała; (-) Piotr Kaleta; (-) Henryk Kowalczyk; (-) Krzysztof Janusz Kozik; (-) Leonard Krasulski; (-) Marta Kubiak; (-) Jacek Kurzępa; (-) Joanna Lichocka; (-) Krzysztof Lipiec; (-) Marek Matuszewski; (-) Marcin Porzucek; (-) Sławomir Skwarek; (-) Marek Suski; (-) Artur Szałabawka; (-) Krzysztof Szulowski; (-) Jan Warzecha; (-) Tomasz Zieliński.

Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

z dnia.... 2020 roku

W sprawie ustanowienia roku 2021 Rokiem Aleksandra Ładosia

Aleksander Ładoś był polskim dyplomatą, politykiem i publicystą, a w czasie II wojny światowej ambasadorem Rzeczypospolitej Polskiej w Bernie.

W roku 2021 mija 130-sta rocznica Jego urodzin – przyszedł na świat we Lwowie. Był absolwentem historii na Uniwersytecie Jana Kazimierza, działaczem niepodległościowym, współorganizatorem Legionu Wschodniego, a od 1919 roku pracownikiem dyplomacji odradzającego się Państwa Polskiego. Brał udział w delegacji negocjującej pokój ryski, później reprezentował Polskę jako poseł w Rydze, a następnie był konsulem generalnym RP w Monachium. Związany przez większość życia z ruchem ludowym, w 1939 roku objął funkcję ministra bez teki w rządzie Władysława Sikorskiego.

W 1940 został ambasadorem w Bernie i stanowisko to piastował do 1945 roku. Od pierwszych tygodni pełnienia tej funkcji zajął się pomocą dla uchodźców z Polski, wtedy powstała tzw. „grupa Ładosia” zwaną też „grupą berneńską”. W latach 1941-1945 wraz ze swoimi współpracownikami wystawił fałszywe paszporty i poświadczenia obywatelstwa Paragwaju, Hondurasu, Peru i Haiti dla około 10 tysięcy osób narodowości żydowskiej i przyczynił się tym samym do ich ocalenia. Była to jedna z największych dyplomatycznych akcji ratowania Żydów w czasie Zagłady.

Aleksander Ładoś i jego dyplomaci wystawiali też nielegalne polskie dokumenty umożliwiające ucieczkę przez teren Francji pod rządami Vichy. Uratowano w ten sposób m.in. działacza francuskiego ruchu oporu Pierre'a Mendès France'a, późniejszego premiera Francji i Josefa Burga, jednego z założycieli Państwa Izrael.

Prócz ratowania Żydów pomagano organizacjom żydowskim w nagłaśnianiu sytuacji Żydów w okupowanej Polsce. Aleksander Ładoś podjął bezprecedensową decyzję o udostępnieniu organizacjom żydowskim prawa do korzystania z polskich szyfrów i operując nielegalną radiostacją wysyłał do państw alianckich alarmujące raporty o dokonywanej przez Niemcy eksterminacji Żydów.

Po wojnie Aleksander Ładoś pozostał na emigracji, wrócił do Polski w 1960 roku, zmarł w Warszawie w 1963 roku.

Rola ambasadora w Bernie i członków jego grupy w ratowaniu obywateli Rzeczypospolitej narodowości żydowskiej nie była przez wiele dekad po wojnie znana i opisywana. Dopiero od kilku lat prawda o tej działalności jest odkrywana i ukazują się na jej temat publikacje.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej w uznaniu odwagi, skuteczności i heroizmu polskiego dyplomaty, wyrażając wdzięczność Aleksandrowi Ładosiowi i Jego zespołowi za wkład w ocalaniu istnień ludzkich przed niemiecką machiną Zagłady ustanawia rok 2021 Rokiem Aleksandra Ładosia.